Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?inin (Ç?YKÖ) 8-12 Ya? Çocuk Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?inin (Ç?YKÖ) 8-12 Ya? Çocuk Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18965

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?inin (Ç?YKÖ) 8-12 Ya? Çocuk Formu, çocuklar?n sa?l?kla ili?kili **ya?am kalitesi** düzeylerini de?erlendirmek amac?yla Türk kültürüne uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu form, 8 ila 12 ya? aras?ndaki çocuklar?n kendi bildirimlerine dayal? olarak **ya?am kalitesi** deneyimlerini ölçmeyi hedefler. Ölçek, 4 alt boyuttan ve toplam 23 maddeden olu?maktad?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in sa?l?kl? çocuklar ile ivegen (akut) ve süregen (kronik) hastal??? olan çocuk gruplar?nda psikometrik özelliklerinin incelenmesi yoluyla gerçekle?tirilmi?tir.

Ölçek, **Fiziksel ??levsellik**, **Duygusal ??levsellik**, **Sosyal ??levsellik** ve **Okul ??levselli?i** gibi temel alanlardaki yeterlili?i ve sorunlar? de?erlendirerek, çocuk psikiyatrisi ve pediatri alanlar?nda klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m için güvenilir bir zemin sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i, Ç?YKÖ, **Ya?am Kalitesi**, 8-12 Ya?, Psikometrik Uyarlama, **Geçerlik**, **Güvenirlik**.

Yazarlar

Nursu Çak?n Memik, Bilge A?ao?lu, Ay?e Co?kun, I??k Karakaya.

Amaç

Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?inin (Ç?YKÖ) 8-12 Ya? Çocuk Formunun temel amac?, 8 ila 12 ya? aras?ndaki Türk çocuklar?n?n kendi alg?lar? do?rultusunda sa?l?kla ili?kili **ya?am kalitesi** düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türkiye'deki klinik ve epidemiyolojik çal??malarda kullan?labilecek standart bir araç olu?turmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle kronik veya akut hastal?klara sahip çocuklar?n ya?am kalitesindeki dü?ü?leri tespit etme ve tedavi müdahalelerinin etkinli?ini de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktad?r. Ayr?ca, farkl? sa?l?k durumlar?na sahip gruplar?n **ya?am kalitesi** ortalamalar?n? kar??la?t?rarak, hastal?k yükünün psikososyal etkilerini incelemeye olanak tan?r.

Yap?

Ç?YKÖ 8-12 Ya? Çocuk Formu, çocuklar?n sa?l?k durumlar?ndan etkilenen dört temel i?levsellik boyutunu (alt boyutunu) ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, çocuklar?n genel iyilik halini dört spesifik alanda de?erlendirir: **Fiziksel ??levsellik**, **Duygusal ??levsellik**, **Sosyal**

ARABPSYCHOLOGY.COM

??levsellik ve **Okul ??levselli?i**. Toplam 23 madde, bu dört boyuta da??t?lm??t?r.

Bu dört alt boyutun her biri, çocu?un günlük ya?am aktivitelerindeki k?s?tl?l?klar?, duygusal stres düzeyini, akran ili?kilerindeki zorluklar? ve okul performans?ndaki aksakl?klar? yans?tmak üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in yap?s?, çocuklar?n **hastal?k** durumlar?n?n sadece fiziksel de?il, ayn? zamanda psikososyal etkilerini de kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirme yetene?ini sa?lamaktad?r.

Geçerlik

Ç?YKÖ'nün 8-12 Ya? Çocuk Formu için **geçerlik** çal??malar?, bilinen grup yöntemi kullan?larak yürütülmü?tür. Bu yöntemde, sa?l?kl? çocuklar, ivegen hastal??? olan çocuklar ve süregen hastal??? olan çocuklar olmak üzere üç farkl? grubun Ç?YKÖ puan ortalamalar? istatistiksel olarak kar??la?t?r?lm??t?r. Amaç, ölçe?in beklenen yönde (sa?l?kl? grubun di?er gruplardan anlaml? derecede yüksek puan almas?) ayr?m yapabilme yetene?ini göstermektir.

Ayr?ca, ölçek puanlar?n?n **morbidite** ve hastal?k yükü belirteçleriyle olan ili?kileri incelenmi?tir. Bu korelasyon analizleri, ölçe?in klinik olarak anlaml? sonuçlar üretti?ini teyit etmi?tir. Son olarak, çocuk formundan elde edilen puanlar ile ebeveyn formundan elde edilen puanlar aras?ndaki korelasyonlar de?erlendirilerek, ölçe?in farkl? bilgi kaynaklar? aras?ndaki uyumu (e? zamanl? **geçerlik**) ara?t?r?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirli?i**, iç tutarl?k ve madde-iç tutarl??? yöntemleriyle kapsaml? bir ?ekilde analiz edilmi?tir. ?ç tutarl?k, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösteren temel bir istatistiktir.

Çocuk ve ebeveyn formlar? için hesaplanan **Cronbach alfa katsay?lar?**, sa?l?kl? çocuk grubunda 0.591 ile 0.884 aras?nda de?i?en de?erler göstermi?tir. Bu aral?k, baz? alt boyutlarda kabul edilebilir düzeyde tutarl?l?k gösterirken, baz? alt boyutlarda (özellikle alt s?n?r olan 0.591) daha dü?ük bir iç tutarl?l??a i?aret edebilmektedir. Bu durum, ölçe?in kullan?m?nda alt boyutlar?n ayr? ayr? de?erlendirilmesinin önemini vurgulamaktad?r. Yüksek alfa de?erleri, ölçe?in tutarl?l???n?n genel olarak güçlü oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ç?YKÖ 8-12 Ya? Çocuk Formu, uyarlama çal??mas?nda ortaya konan dört temel alt boyutlu yap?y? korumaktad?r. Bu yap?, orijinal ölçe?in faktör yap?s?yla tutarl?l?k göstermektedir ve çocuklar?n **ya?am kalitesi** deneyimlerini dört farkl? alanda ayr??t?rmaktad?r.

Fiziksel ??levsellik (8 madde): Çocu?un evde günlük i?leri yapma, fiziksel aktivitelerde bulunma

ARABPSYCHOLOGY.COM

kapasitesini kapsar.
Duygusal ??levsellik (5 madde): Kayg?, endi?e ve genel duygusal durumu de?erlendirir. (Örn: Kendisine ne olaca?? konusunda endi?e duymak.)
Sosyal ??levsellik (5 madde): Akran ili?kileri ve sosyal çevre ile etkile?im kalitesini ölçer. (Örn: Ya??tlar?n?n onunla arkada? olmak istememesi.)
Okul ??levselli?i (5 madde): Okula devam etme, akademik performans ve okul ortam?ndaki rahatl?k düzeyini içerir. (Örn: Kendini iyi hissetmedi?i için okula gidememesi.)

Ölçek

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Kendi Bildirimine Dayal? Çok Boyutlu Ölçek (Self-Report Multi-Dimensional Scale)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik ve Sa?l?kl? Çocuklar

Ya? Grubu: 8-12 ya?

Popülasyon Detaylar?: Sa?l?kl? çocuklar, ivegen hastal??? olan çocuklar ve süregen hastal??? olan çocuklar gruplar?n? içeren örneklem üzerinde test edilmi?tir.

Test Metodolojisi:

Madde Say?s?: 23 madde.
Alt Boyut Say?s?: 4 alt boyut.
Derecelendirme: Maddeler 0-100 aras?nda puanlanmaktad?r. Bu puanlama, 5 a?amal? bir frekans yan?t sistemine dayan?r:

Hiçbir zaman (0) = 100 puan
Nadiren (1) = 75 puan
Bazen (2) = 50 puan
S?kl?kla (3) = 25 puan
Hemen her zaman (4) = 0 puan

Puanlama Yönü: Yüksek puanlar daha yüksek **ya?am kalitesi** ve daha az problem anlam?na gelmektedir. Yan?tlar?n s?kl??? artt?kça (yani problem daha s?k ya?and?kça), puan dü?mektedir.

Anahtar Kelimeler

Ç?YKÖ, Çocuk Psikolojisi, Sa?l?k Psikolojisi, Psikometri, **Morbidite**, **Cronbach alfa katsay?s?**,

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik, **Güvenirlik**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nursu Çak?n Memik

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: nursu@kocaeli.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Kocaeli Üniversitesi, T?p Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sa?l??? ve Hastal?klar? Anabilim Dal? (Uyarlama çal??mas? s?ras?nda ilgili kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2008 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Nursu Çak?n Memik ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki linkten eri?ilebilir: cocuklar-icin-yasam-kalitesi-olceginin-ciyko-8-12-yas-cocuk-formu-toad.pdf

Referanslar

Çak?n-Memik, N., A?ao?lu, B., Co?kun, A. ve Karakaya, I. (2008). Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?inin 8-12 Ya? Çocuk Formunun geçerlik ve güvenirli?i. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sa?l??? Dergisi*, *15*(2), 87-98.

Makalenin tam metnine eri?im için ba?lant?: scopemed.org

Çocuklar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?inin (Ç?YKÖ) 8-12 Ya? Çocuk Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Toplam 4 alt boyut ve 23 madde:

Fiziksel ??levsellik (8 m): Evde günlük i?leri yapmak.
Duygusal ??levsellik (5 m): Kendisine ne olaca?? konusunda endi?e duymak.
Sosyal ??levsellik (5 m): Ya??tlar?n?n onunla arkada? olmak istememesi.
Okul ??levselli?i (5 m): Kendini iyi hissetmedi?i için okula gidememesi.

ARABPSYCHOLOGY.COM